

MAGYARORSZÁGI BORBÉLY- ÉS FODRÁSZSEGÉDEK SZAKLAPJA

A MAGYARORSZÁGI BORBÉLY- ÉS FODRÁSZSEGÉDEK SZAKEGYLETÉNEK HIVATALOS KÖZLÖNYE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre ————— 4 korona
Fél évre ————— 2 „
Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelenik minden hó 15-én.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII. ker., Dob-utca 49, II. 13. sz.
hová mindenünni levél és pénzbeli küldemé-
nyek intézendők.

A magyarországi borbély- és fodrász-segédek szakegylete 1907. évi április hó 1-én, huszvéthétfőn, d. u. 2 órakor, Budapesten tartja

rendes évi közgyűlését.

A napirendet a központi választmány ideiglenesen a következőkben állapította meg:

1. A vezetőség jelentése és a felmentvény megadása.
2. Az új vezetőség megválasztása.
3. A munkanélküli- és utassegély szabályzatának megállapítása.
4. Az alapszabályok módosítása.
5. Indítványok.

E helyen figyelmeztetjük az összes helyi csoportokat, hogy az alapszabályok 9. §-a értelmében küldötteiket a helyi csoport közgyűlésén megválasztani el ne mulasszák. Oly helyi csoportok, melyek közgyűlésüket már megtartották, válasszák meg küldötteiket az e célra külön összehívandó taggyűlésen. A közgyűlési küldöttek nevei a helyi csoport részéről a központi választmánynak (VII., Dob-u. 49) haladéktalanul bejelentendők. *Igazoltoknak* csak azon küldöttek tekinthetők, kiknek nevét a helyi csoport előzetesen bejelentette.*

Az alapszabályok 14. §-a értelmében minden 15 igényjogosult tag után 1—1 küldött választandó.

Felhívjuk még a szaktársakat, hogy hátralékaikat rendezzék, mivel ugy a helyi csoport, mint a küldött-közgyűlésen az alapszabályok 6. §-a értelmében jogaikat csak ugy gyakorolhatják, ha járulékaikkal három hónapnál tovább hátralékban nincsenek.

Indítványok a tagok vagy csoportok részéről csak akkor tárgyalatnak, ha azok 8 nappal a közgyűlés előtt a központi választmánynak benyújtattak. (12. §. g) pontja.)

Szaktársi üdvözléssel

a központi választmányn.

Meghívó.

A magyarországi borbély- és fodrász-segédek 1907. évi április 2-án

országos kongresszust

tartanak.

A kongresszus napirendje a következő:

1. A fodrász-segédek helyzete.
2. Szervezkedés és agitáció.
3. A szaklap és az ellentárási alap.

4. A tanonckérdés.
5. Az ipartestületi jogok kiterjesztésének kérdése.

6. A szervező bizottság megválasztása.

7. Indítványok.

A kongresszusra olyan városokból is küldöttek küldöttet, ahol nincs még szervezet.

A küldötteket a nekik legalkalmasabb módon, gyűlésen vagy értekezleten is megválaszthatják.

A küldötteket és azok megválasztásáról szóló jegyzőkönyvet a szaklap szerkesztőségéhez kell bejelenteni, illetve beküldeni. A kongresszusi kiküldöttek költségeiket sajátjukból, vagy pedig megbízóik hozzájárulásából fedezik. Lakásukról a szervező bizottság gondoskodik.

A szervező bizottság.

Szakszervezetünk fejlődése.

Talán a mi szakmánk az egyedüli, amelyenél a szervezkedés olyan nehezen fejlődött, hogy alig tudtunk 5 évi nehéz küzdelem után valamire vergődni. 1901. évben kezdtük meg a szervezkedést, de 1905. év végéig nagyon nehezen tudták szaktársaink megérteni, hogy egyedül a szervezkedésben rejlik az erő.

De ha alapjában vizsgáljuk meg az okokat, arra a meggyőződésre jutunk, hogy nem is annyira a mi nehéz felfogásunkban rejlik a hiba, hanem magában az iparunkban. Mert, amíg más szakmánál a munkásokat a munkaadó fizeti, addig iparunknál a munkaadó alig egy pár koronát fizet a munkánkért havonként, vagyis keresetünk kétharmad részét az általunk kiszolgált vendégek fizetik, tehát alamizsnaként kapjuk. És mert iparunknál a fizetés így van bevezetve, hogy nem a munkaadó, hanem a vendég fizet bennünket, nagyon természetes, hogy alázatosnak, ugyszólván meghunyászkodónak kell lennünk, hogy minél több borralvált kapjunk fizetés gyanánt. Már pedig azt valamennyien tudjuk, hogy a szakás természeté válik és így nálunk is természeté vált a megalázkodás és az attól való félelem, hogy abban az esetben, ha a saját jól felfogott érdekünkben is megmozdulunk, szervezkedünk, elveszítjük a

vendégek kegyét és helyzetünk még rosszabbá válik.

Ez a felfogásunk, szaktársak, nagyon téves, mert mi is épp ugy születtünk és épp ugy van jogunk az élethez, mint a többi munkástársainknak és ha azok ki tudták maguknak vívni a becsületet megélhetési viszonyokat, mi is ki kell hogy vívjuk azokat, vagyis félre kell tennünk minden félelmet és mint emberek, kell hogy küzdjünk megélhetésünkért.

De nem is kell összehasonlítást tennünk közöttünk és a modern alapon szervezett munkások között, akiknek ugyan nincs annyi alkalmuk a tanulásra, a művelődésre, hanem tegyük összehasonlítást a vidéken dolgozó szaktársaink és magunk között és akkor arra a meggyőződésre jutunk, hogy a vidéken dolgozó szaktársaink rég felismerték helyzetük tarthatatlanságát és mint munkásokhoz illő, szálltak szembe munkaadóikkal és követelték a becsületes munkabért és majdnem minden esetben el is érték 20—25% bérjavítást és 12 órai munkaidőt.

Ezt az eredményeket minden sztrájk nélkül kiküzdötték maguknak a *temesvári, miskolci, hőmezővásárhelyi, kecskeméti, kassai, szombathelyi, nagykanizsai, pécsi, székesfehérvári, zombori, rövidebb munkaidőt kivetők a pacsosvái és részben a szegedi szaktársaink.*

Ezek az eredmények, azt hiszem szaktársaim, buzdíthatnak bennünket is munkára, mert mégis csak szegény, hogy mi, akik Budapesten dolgozunk, akiknek minden alkalmuk meg van a szervezkedésre, hátrább vagyunk a vidéken dolgozó szaktársainknál. Vagyis amíg a temesvári szaktársaink legkisebb fizetése 26 korona és ellátás, ellátás nélkül 78 korona, addig Budapesten vannak szaktársak, akik 30 korona havifizetésért dolgoznak, minden nélkül és a legmagasabb fizetés 60—70 korona éhbér.

De vidéki szaktársaink nemesak a fentírt városokban indítottak mozgalmat helyzetük javításáért, hanem az egész Alföldön, a Bánát vidékén olyan mérvet ölt a mozgalom, hogy a szervező bizottság kényszerítve érezte

magát a szaklapot német szövegben is kiadni, hogy a szoros összeköttetése ezután is meg legyen a németajku szaktársakkal.

Németajku szaktársainknak ezt a jogos kívánságát készséggel teljesítettük és meg vagyunk győződve arról, hogy ez az újabb siker, amely bár nagy áldozatokba kerül, meg fogja hozni a kívánt eredményt.

És most újra kénytelenek vagyunk a Budapesten dolgozó szaktársakat felhívni, hogy tegyék félre szolgalelkűségüket és szálljanak sikra, mint az férfiakhoz illő, helyzetük megjavítása érdekében, mert még is szegény reánk, hogy tultesznek rajtunk azok a szaktársaink, akik előtt nekünk kellene jó példával elől járni. De fontolják meg jól maguk a budapesti mozgalom vezetői is a fent elmondottakat, mert részben ők maguk is okozói a hanyatlásunknak és tegyék jóvá mindazt, amit eddig elmulasztottak, mert még nincs késő.

A szervező bizottság.

A közeledő kongresszus.

Április hó első napjaiban tartjuk a szakegyület küldött-közgyűlését és az országos kongresszust. Ezen tanácskozások első jelentőségét képezi, hogy ez lesz az első alkalom, midőn a külföldi testvérszervezetek kiküldöttjeik útján részt vesznek tanácskozásein.

E jelentőségtől eltekintve, már lapunk legutóbbi számában megemlékeztünk azon okokról, melyek bennünket egy országos kongresszus megtartására kényszerítettek. A felhozott okok teljesen elegendők arra, hogy siettessek a kongresszus egybehívását. De ha azt hisszük, hogy csak egyedül ezek a körülmények azok, melyek a kongresszus egybehívását szükségessé teszik, akkor nagyon tévedünk. Sokkal fontosabb, sokkal mélyrehatóbb okok azok, melyekről meg kell feleledkeznünk nem szabad! De mielőtt ezeken fejtegetésébe bocsátkoznánk, áttérünk egy másik kérdésre, mely fontosságánál fogva ugyiszólva önlelkérdését képezi a fodrászsegédek jövőjének.

Mint már mondtuk, nemcsak országos kongresszust tartunk, hanem ugyanekkor tartja szakegyületünk első rendes küldött-közgyűlését. Nem győzzük eléggé hangsúlyozni, hogy ez lesz az első közgyűlés. Bár konstátálnunk kell, hogy tartattuk már eddig is közgyűlések, melyek teljesen az alapszabályok szerint folytak le. Azonban ugyancsak nem szabad megfeleledkeznünk arról, hogy egy közgyűlés erkölcsi erejét nem annak szabályszerűsége, hanem az a körülmény adja meg, hogy kik vesznek azon részt és tanácskozásuk milyen, mederben milyen eredményeket gyümölesznek.

Mint tudjuk, országos egyesület vagyunk. Nemcsak Budapesten, hanem az ország egész területén vannak tagjaink. Már ebből kifolyólag az eddig lefolyt közgyűlések nem vehetők figyelembe már azért sem, mert ezeken csak a budapesti és legfeljebb a közel levő csoportok képviselői vettek részt. Ezen oknál fogva — bár jogukban állt volna — nem végezhetünk olyan munkát, mely egy életerős szervezet kiépítéséhez szükséges. Első kötelessége tehát minden csoportnak, hogy e közgyűlésen képviseli

tesse magát, hogy kiküldöttjei útján a vidék-csoportok érdekeit megvédhessék és segítségünkre legyenek abban az óriási munkában, mely szervezettünknek egy sziklaszilárd alapot van hivatva megteremteni.

Hiszen tudjuk mindannyian, hogy komoly mozgalomról csak ott lehet szó, ahol erős szervezet van. Ha tehát látjuk az ország fodrászsegédeinek nyomoruságos helyzetét, ha a látozatokon nem akarnak egyszerűen napirendre térni, hanem emberekhez, felvilágosodott munkásokhoz méltóan segíteni akarunk rajtuk, akkor első kötelességünk megteremteni a mozgalom szilárd bázisát.

Egy szakegyület vagy szervezet alapjainak talaját az alapszabályok képezik. Ha a talaj egészségtelen, reá szilárd alapot építeni nem lehet. Hanem ha ez fenn is áll, a mai előrehaladt kulturális viszonyok megengedik, hogy a talajt megszilárdítsuk, egészségessé tegyük.

A mi szakegyületünk talaja nagyon egészségtelen. A mi szakegyületünk *alapszabályai* nagyon sok kívánni valót hagynak maguk után. Ha mi ezt egészségesse akarjuk tenni, akkor az egészet ki kell forgatnunk jelenlegi formájából, reformálni, módosítani kell, hogy célunkat elérjük. Ha ezt elvégeztük, ha végéülünk a fodrászsegédek társadalmi és gazdasági felszabadítása, akkor ezek után első kötelességünk lerakni a *munkanélküliségi esetére való biztosítási alapkövet*. Mindenki tudja, hogy a munkás gazdasági tönkretutásának kuforrása: az időnkint beálló munkanélküliség. Hiába vagyunk éveik munkában, pár heti munkanélküli állapot elegendő arra, hogy ismét oly súlyny anyagi viszonyok közé kerüljünk, mintha éveik nem dolgoztunk volna. Hiába vivünk harcot, hogy munkánként tisztességes bért követeljünk, hiába állapítunk meg bérminimumokat, ha előjön a nyomor, ha a gyomor táplálékot kér és mi a legegyszerűbbet sem nyujthatjuk, akkor mindazon harcoknak eredménye, melyeket nagy küzdelemmel kivivtunk, semmivé válnak, szétfolyzanak!

És ezen irtózatos betegségtől — a mai állami és társadalmi viszonyok között — nincs aki bennünket megvédelmezzon. Magunknak kell tehát módot keresnünk, hogy elvegyük e betegség megfogát. Erre pedig csak egy mód van: szilárdítva tenni szakegyületünk *munkanélküli és utassegély-alapjait*. Ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha *szabályzatot* készítünk, mely ezen alapokat megszilárdítja és a tagoknak ez irányban felmerülő jogait biztosítja.

Ha átérezzük e kérdések fontosságát, melyhez még hozzájárul, hogy nem kisebb jelentőségű *munkaközvetítés, ügykezelés* kérdése, akkor látjuk csak, mily óriási feladatot vár szakegyületünk küldött-közgyűlésére. És ha mind- ezt elvégeztük, akkor módot nyujtunk arra, hogy szakszervezetünk az egész ország területén kiépüljön, megteremtjük a lehetőségét a fodrászsegédek osztálytudatos mozgalomnak.

Az osztálytudatos mozgalom föjlemvonását képezi, hogy osztálya helyzetének tudatában céltudatosan halad, az illető szakma munkásainak politikai, társadalmi és gazdasági felszabadítása felé.

A most összehívott országos kongresszusra vár a feladat, hogy mozgalmunkat nemcsak egyöntetűvé, hanem osztálytudatosá is tegye. Az őssz munkásság harcai megtanítottak bennünket arra, hogy az osztálytudatos mozgalom az egyedüli fegyver, melylyel a munkaadók testét és lelketől, munkauszorázó politikáját legyőzhetjük. Tiszán látjatjuk,

hogy ez az egyedüli mód, melylyel a megsemmisüléshöz vezető társadalmi és gazdasági stíledésünket megakadályozhatjuk. Azért a kongresszusnak foglalkozni kell: *a munkaidő, a vasárnapi munkaszünet, kimenő, fizetésrendezés, éltáldással való alkalmazás és a tanonccy kérdéseivel*. Meg kell jelölnünk az utat, a módot, melyen haladnunk kell, reá kell mutatnunk a fegyverekre, melyekkel harcaink sikerét biztosíthatjuk: egyszerű meg kell teremteni mozgalmunk erkölcsi és anyagi alapját!

Hiszen ismerjük jól általános helyzetünket. Tudjuk nagyon jól, hogy ez az egyedüli szakma, ahol a munkaadó kizsákmányoló politikája orgiákat ül. Látjuk nagyon jól, hogy már csak ennél a szakmánál uralkodik az a barbár, határt nem ismerő munkaidőrendszer, mely szaktársaink ezreit idő előtt a sirba dönti!

A zakatoló gépet megállítják, megolajozzák. A terbehúzó baromnak időt adnak, hogy eledelét nyugodtan elkölthesse. Csak nekünk, a „művelt“ fodrászsegédeknek nincs annyi időnk, hogy véres verejtékkel megszerzett eledelünket nyugodtan elfogyaszthassuk!

Munkások vagyunk, munkánk után élünk, munkánkat — tetszés szerint — alamizsnával fizetik. Alamizsna!...

Mennyi megszegényítőt, mennyi lealázó van e sorban!... És meddig tűrjük még? Válaszolja nekem erre az áprilisi napok. De mi legyenünk résen, készüljünk, fegyverezzük fel magunkat a tudás, élelítés fegyverével, hogy megteremthessük az eszközöket, amelyek egy szebb, egy jobb jövő boldogulásához vezetnek.

Készüljete!

Munkásnyuzó bódék.

Leszl József borbélymesternek sok jó tulajdonságai vannak, de a legjobb tulajdonsága az, hogy azért tart borbélyzetletet, hogy a szegény munkanélküli borbélysegédnek munkát adjon, hogy a mindennapi kenyerét megkereshesse.

A munkába való felvételkor egét-füldet ígér a munkásnak és kiköti szigorúan, hogy ő csak havonként fizet vagyis a hónap végén. Előtte semmi körülmények között nem ad. Amikor a hónap vége elérkezik, egy papírszeletre ráírja, hogy kötelezem magam N. N. borbélysegédnek járó 30 korona mult havi munkabérét folyó hó 15-én hiánytalanul megfizetni és kiadja a munkanélvőt.

Ha a munkás követeli a pénzét, amiért keservesen dolgozott egy egész hónapon át, egész egyszerűen kinyitja a munkásnyuzó bódéja ajtaját és kikergeti a pénzt követelő munkást.

A munkás elmegy és panaszt emel az ipar-tulietnél, a békéltető bizottság annak rendje és módja szerint elítéli, hogy tartozik 8 nap alatt megfizetni a munkabért, a végén pedig az tünik ki, hogy semminemű lefoglalható vagyona nincsen és így az összeg behajtható nem volt.

De nem egyedül áll ezen a téren *Leszl József* ur, aki nemcsak részben szakmá- nyolja ki szaktársainkat, hanem egyszerre az egész havi bért tartja meg, hogy a profit nagyobb legyen. Vannak és kontra *Gerber Antal*, *Rosenthal Cecilia*, *Ging Mihály*, *Krausz Rezső*, *Bokor Gyula* és társai.

De ugylátszik, hogy *Bokor Gyula* ur a legpraktikusabb ezen a téren, mert ő még biztosítja magát.

Igy például *Steigowald* szaktársunk 3 évig

dolgozott nála és nagy kinnal tudta a fizetését az utolsó időben megkapni és így jónak látta idején a könyvét kikérni és természetesen a neki járó 60 koronát is. De mert *Bokor Gyula* ur nem akarta azt megfizetni neki, könyvét kiadta és ráfogta, hogy ellopott 50 fillért és azért nem fizette ki. Úgy látszik, hogy *Bokor* ur a legjobb fizető ember a társai között, mert ő legalább okot keres a munkabér visszatartására. Ez az úgy is a békéltető bizottság elé került, de már oda nem volt bátorsága eljönni *Bokor* urnak az 50 filléréjét követelni.

Szaktársak, ideje lesz már egyszer, hogy észretérjenek és ne vállaljanak munkát a fenti cégtársaknál, mert ezek valamennyi munkásnyuzót felülmulnak.

Szemle.

Hol a bujtogató?!...

Nemes, nemzetes, vitézlő, valamikor kocsi-köncösöt mérő szilagyecsi Váry Gyula ur, aki annak idején, mint azt a hazaffyas lapok is megírták most egy éve, magára emelte azt a „bizonyos“ kibontott lobogót. Ugyanazon időben a szervezett munkanélküli szaktársaink ellen is boszút esküdött. Felbujtított egy pár „Szentandrásy“-féle alkoholista alakot, hogy az ipartestületi munkaközvetítésnél kezdjenek ki szaktársainkkal. Am e kíséreltet balul ütött ki, mert az illetők megkapták a magukét szaktársainkól s az éppen arra sétáló elvtársaktól. Hogy bosszujára visszafelé sült el. Csehi ur gondolt egyet s felbújtatta azokat, akiknek talán ártatlanságuk mellett bántódtásban volt részük, hogy jelentsék fel a szakegyület vezetőségét a rendőrségnél, mint akiknek részük volt az ő megveretésükben. Az illetők engedve a biztatásnak, a fájdalom hatása alatt feljelentést tettek s a törvényszék vád alá is helyezte a szakegyület vezetőségének egyikét tagját. F. hó 6-án volt megtartva ez ügyben a tárgyalás, amikor is kitűnt, hogy a panaszosok nem is ismerik, sőt a verekezés alkalmával nem is látták a szakegyület vezetőségének egyetlen tagját sem. Legtöbbje a panaszosoknak azt állította, hogy részeg volt, mikor a rendőrségnél jegyzőkönyvet vettek fel az esetről.

Azonban kitűnt az is, hogy kész listát kaptak valakitől a szakegyület vezetőinek neveiről s ennek alapján adták be ellenük a vádat. A törvényszéki tárgyaláson dr. Guthi Soma humoros alakjához hasonló jelenetek folytak le akkor, midőn a panaszosok teljesen idegen, előttük ismeretlen vádlottakat pillantottak meg s erősen tiltakoztak még a feltetés ellen is, hogy azokat vádolni akarják.

Am a dolognak okozati összefüggését keresve, a bírák maguk is rájöttek arra, hogy itt valaki a háttérben áll, aki értelmi szerzője volt az egész esetnek s a lepel lehullásakor magunk előtt láttuk szilagyecsi és kutyafalvi Váry Gyula urat, amint a vizes nyolcasokkal díszített kocsi-köncösös dobozokon állva, jobbában a „bizonyos“ kibontott, de csafatokban lógó lobogóval, másik nyitott kezében pedig a cerberusságot jelképező kapukules van s nyitott tenyere mintegy jelképezi, hogy ok okozat nélkül nincs, kapunyitás baksis nélkül nem szokott történni.

Csak „becsületes munkát“ végzünk, ha szaktársaink tudomására hozzuk a „Hírek“ között az eset lefolyását azzal a kijelentéssel, hogy mi a „szalmaszába“ nem kapaszkodunk!

Új módja a munkásnyuzásnak.

Mészáros Frigyes névre hallgat és a 11. ker. Pó-u. 46. szám alatt van a fodraszegédeket nyuzó bódéja, ennek a pernahajlernek, akinél már sokkal jobb érzésű embert akasztottak fel, mert ez az alak kivételközött már minden emberi mivoltából.

A gazságnak nincsen az a formája, amit ez az alak fel nem használt volna, hogy a fodraszegédektől a betegsegélyező pénztár részére levont tagjárulékok befizetése alól kibújjon. Csak a legutóbb, amikor a betegsegélyező pénztár perelte a levont tagjárulékokért; először kifogásolta az összeget és panaszt emelt a pénztár felettes hatóságánál és amikor ott elutasították alaptalan vádakodásával és kötelezték a járulékok megfizetésére, akkor gondolt egyet és beperelte a betegsegélyező pénztárt ugyanannyi összegre, amennyit neki be kellett volna fizetnie a segédeitől levont járulék fejében.

Ilyen gazságra még a Bakonyban élt szegény-legény Sobri Józsa sem mert gondolni, az sem vetemedett arra, hogy a holt emberrel lehuzza a szemfedetet, de *Mészáros Frigyes még arra is vetemedett, hogy a beteg munkások által befizetett garasokat megszeresse, amely garasokon még a vért izzadt munkás vérényomai tapadt.*

De ez a bestia nemcsak ezen az uton akar pénzt szerezni. A legutóbbi időben dolgozott nála Hoffmann András szaktársunk, 1906. év szeptember hó 11-től 1907. év február hó 10-ig, erre az időre töle havonként 1 koronát vont le tagjárulék címén, amit a pénztárnak nem szolgáltatott be és ráadásul, amikor Hoffmann szaktársunk kilépett töle, 5 koronát vont le neki orvosi díj címén. Már most kérjük, hogy miként lehetséges, hogy egy ilyen *bestiális kócosnak* jogában áll az, hogy ilyen címen levonásokat eszközöljön, amikor az 1881. évi XIII. törvényeikk világosan kimondja, mit szabad levonni tagjárulék címén. Törvényeket követelünk, amely törvények alapján az ilyen bestiót el lehessen zárni.

A szaktársainkat pedig felhívjuk, hogy kerüljék ennek a bestia kócosnak a bódéját és ne hagyják a bőrüket lenyuzni töle.

Vidéki hírek.

Nagybeeskerei szaktársaink 1906. évi január hó 24-én alakították meg a csoportot, az ott dolgozó 47 szaktárs közül 42 szaktársunk tagja lett a csoportnak. Hogy nagybeeskerei szaktársaink öntudatra ébredtek és szervezkednek, egy esepet sem lehet csodálkozni, mert ezen szaktársaink a helyzete a legsanyarubb az országban, mert a legmagasabb fizetés havi 10—12 korona, de van havi 3—4 korona fizetés is.

Lehet-e ennél nagyobb kizsákmányolást még csak el is képzelni? Lehet-e azt hinni, hogy a XX. században dolgoztatnak, sanyarogatnak egy embert, aki a mesterségét három, esetleg négy éven át tanulja, napi 16—18 órán át havi négy korona fizetésért; hihetetlen ez a dolog, de fájdalom, így van. És mikor ezen agyonanyagotat felhártszolgák szervezkednek, hogy ezt a gyalázatos állapotot megszüntessék, találkozunk még olyan ember is, aki ezt a tarthatatlan állapotot is kihasználja a saját zsebére.

Ez a lelketlen ember Kircsánszky Szvetozár, nagybeeskerei borbélymester, aki, mikor megtudta, hogy szaktársaink szervezkednek, mentő angyalként jelent meg közöt-

tük és 14 napra rá már mulatságot is rendezett a nevük alatt, végigpumpolta a papokat, az úgynevezett intelligenciát, azután úgy az összekoldult koronákat, valamint a jegyekért befolyt pénzeket zsebevágta és hátat fordított szaktársainknak. A nagybeeskerei intelligencia pedig abban ringata magát, hogy Kircsánszky Szvetozár segítségével megoldotta a szociálpolitikát.

Ez szokott a vége lenni mindentűt, ahol a szaktársak szövetkeznek kizsákmányolóikkal; azért figyelmeztessük szaktársainkat, hogy óvakodjanak az ilyen betolakodóktól és haladjanak karöltve munkástársaikkal, az őssz munkássággal, mert csak úgy koronázhatja siker fáradságos munkájukat.

Szegeden szaktársaink felvilágosodott része az osztályharc alapján szervezkedett, de a szervezkedés nagyon nehezen ment és megy még ma is, mert Szegednek is megvan az az átka, ami nekünk is megvolt, hogy találkoztak még olyan butaságban szenvedő szaktársak, akik a saját sirjukat segítették megásni és felélesztették a majszerokkal szövetkezve a vaskalapos-világban megalakított „önképzőkörét“. Ennek az önbuító körnek bátyái mögött szövetkeztek a szaktársaink ellen *Beck János, Golec Miklós, Spidre József, Sályi János, Pár Mátyas, Krich János, Grünfeld Jakob, Kónya N. és Hoffer (Halmos) József majszer, Orgyanov Vladimir, Luc Márton, Moson M. és valami vörösnagykendős legény, akiknek ugylátszik díszoklevelük van a bieszkázisból.*

Ezeknek a diszpeldányoknak sehogysem tetszett, hogy szegedi szaktársaink öntudatra ébredtek és egybehívták ottani szaktársainkat a szakesoport megalakítása céljából. Ezt mindenáron megakarták akadályozni és a hozzájuk méltó fegyvert választották és odavonultak a helyiség köré, ahol szaktársaink az értekezletet tartották. Valami Oberding Mihály névre hallgató borbélymester vezérelte alatt kövekkel és késekkel felszerelve. Amikor szaktársaink az értekezletről hazamentek, megtámadták őket kövekkel és amikor a kö kifogyott, a bieszkázás kezdtek meg. Ez a hozzájuk méltó eljárásuk azonban nem ijesztette meg a szaktársainkat és azok ma is haladnak azon az uton, amely ut sanyaru helyzetük megjavítására vezet. De ne is törődjenek szegedi szaktársaink a bieszkázókkal, mert a modern munkásmozgalmat épp úgy nem lehet feltartóztatni kövel és bieszkával, amint hogy nem lehetett a Tisza áradását feltartóztatni 1879-ben, amikor Szegedet elöntötte.

A fent megjelölt firmákat pedig ajánljuk a szegedi őssz munkásság figyelmébe, mert ezek az urak olvégre is a munkások filléreiből élnek.

Temesvár. Szaklapunk 1907. évi január hó 15-én megjelent számában röviden megírtuk, hogy szaktársaink mozgalmat indítottak a munkabér javítása és a munkaidő megrövidítése érdekében.

Mozgalom bár nagy küzdelem árán sikerrel végződött, a munkaadók beadták a derekukat és az 1907. évi január hó 14-én megtartott békéltetési tárgyaláson elfogadták szaktársaink követeléseit és ugyanaz nap az iparkamaránál megkötött szerződés alá is írták a belvárosi és gyárvárosi mesterek. A József- és Erzsébetvárosi mesterek közül többen vonakodtak a szerződést aláírni. Különösen vonakodott a Simon László névre hallgató majszer azt aláírni és a mesterek által ez ügyben tartott gyűlésen azt követelte, hogy a mesterek utasítsák vissza a már megadott követeléseket és kezdjék újból

a tárgyalásokat szaktársainkkal. Ezzel az alávaló indítványával Simon ur azt érte el, hogy *Haller Antal*, az ipartestületnek 15 év óta volt elnöke lemondott elnöki tisztéről és kijelentette, hogyha a segédek sztrájkja kényszerítik alávalóságukkal, ő maga fog a segédek élére állani és a sztrájkot vezetni. (Ipartestületi elnök urak, tanuljanak tisztességet.) Ezen igazán férfias és becstelens kijelentésre majszter uramék megrökönyödtek és január hó 25-én este hat óráig, kivéve *Simon László*, *Birkenbauer Henrik*, *Dironka Szilárd* és *Brukler József* majsztereket, 92-en a szerződést aláírták és minden követelést megadták.

Január hó 25-én, este 6 óráig kellett volna a fent névszerint megnevezett négy jómádárnak is a szerződést aláírni, miután azok azt megtagadták, a náluk alkalmazásban volt szaktársaink 26-án reggel 9 órakor abbahagyták a munkát és kiléptek. A temesvári ösztmunkásság pedig kimondotta a fenti négy üzletre a bojkottot. Amint a bojkott alá helyezés megjelent a Temesvárott megjelenő „Volkswille”-ben, *Dironka Szilárd* és *Brükler József* majszterek eszevesztetten futottak a szerződést aláírni és szaktársaink ezek után visszamentek a munkába. És így csak *Simon László* és *Birkenbauer Henrik*ek nem léptek vissza szaktársaink és így ezek üzlete továbbra is bojkott alatt maradt, amibe a profitól vezérelt *Simon László* ur sehogysem tudott belenyugodni. Mindent elkövetett, hogy a bojkott alól feloldják, megkísérelte engesztelni a „Volkswille” szerkesztőjét, *Freund* elvtársunkat, de az kijelentette neki, hogy forduljon a szervező bizottsághoz. *Simon* ur látva, hogy szép szóval, könyörgéssel nem tud semmire sem menni, gondolt egyet és felkereste *Freund* elvtársunkat a lakásán és kijelentette neki, hogy szívesen ad neki 50—60 koronát, csak eszközölje ki, hogy ő csak egy fél órával előbb nyithassa ki az üzletét. *Freund* elvtársunk kijelentette neki, hogy őt nem hívják Polónyának és *Simon László* urat kirakta az utcára.

Simon ur látva, hogy sehogysem tud zöldágra vergődni, újból a szervező bizottságot kereste fel az édesanyjával, egy 65 éves öregasszonnyal együtt, ahol minden rimánkodásuk dacára azt a választ kapták, hogy a szerződésből egy jöttányit sem engednek, erre még jobban inába szállt a bátorsága és három napi haladékot kért, amit meg is adtak neki a szaktársak, akár örökké is, gondolhatták, azzal sem törődnek.

Temesvári szaktársaink megállták a helyüket, amint az öntudatos munkásokhoz illő, de ne tántorítsa őket el ez a győzelem, hanem tartsanak továbbra is össze, nehogy úgy járjanak, mint mi itt Budapesten, hogy kivívtuk ugyan a reggel 7 órai nyitást és az este 8 órai zárást, de csak papíron. Szaktársak, legyetek óvatosak és emberek!

Székesfehérvár. (Beküldetett.) Szaklapunk legutóbbi számában a „Hogy állunk” című vezércikkben a következők foglaltatnak: „A székesfehérvári fodrászsegédek egy munkarendet vívtak ki és ezzel szemben a munkáltatók olyan üzleti rendszabályt erőltettek rájuk, ami bizony még a néhai cédrendszer idején sem lett volna mindenhol lehetséges.” Erre vonatkozólag csak azt jegyezzük meg, hogy mi igenis egy munkarendet vívtunk ki a múlt év október havában, amely ugyanazon év november elsejétől életben is van. Erre munkáltatóink néhány gyengén gondolkozó alakja arra akarta birmi társait, „hogyha a munkások mernek követelni, akkor miért ne tehetnők meg mi is ezt, hogy

egy kontrát adhassunk olyképp, hogy egy üzleti rendszabályt dolgozzunk ki, melynek alá kell vetni magát minden Székesfehérváron dolgozó segédnek”.

Persze ezt aztán ki is dolgozták és kibocsátották minden munkáltatónak 20 fillér fejében (Ez igazán olcsó rendszabály. Szerk.) olyképp, hogy ezt látható helyen kifüggesztették. Persze ez nem sikerült úgy, mint gondolták, mert csak 4—5 találkoztott, aki kifüggesztette, a többi a munkásainak meg sem mutatta. Később aztán megtörtént az, hogy azt a bizonyos papírt, illetve rendszabályt az illetőhelyen vették használatba. (Oda is való. Szerk.)

Az igazság szempontjából szükségesnek tartottuk az országban levő szaktársakat erről felvilágosítani s hogy a jövőben még az ilyesminek kísérletétől is elmenjen munkáltatóink kedve, résen is fogunk állni.

A szervező bizottság.

Örömmel adtuk közre a székesfehérvári szaktársak levelét, azonban hogy e félreértés megtörtént, annak okai és okai, mert tudósításuk arra nézve hiányos volt, hogy mi lett az „üzleti rendszabályval”. Most már tudjuk, tudják meg mások is.

Nyilatkozat. A székesfehérvári szakcsoport által ez év január hó 13-án tartott jelmezestélyen magamról megfelelkeztem és többeket megbánattam. Mindazoktól e helyen kérek bocsánatot.

Püspök Lajos, fodrászsegéd.

Értesítés.

Értesítjük szaktársainkat, hogy *dr. Glasz Rezső* volt pénztári orvos a pénztárunknál viselt orvosi állástól megállt, vagyis megszűnt a pénztár orvosa lenni.

Kérjük a szaktársakat, ha valamelyiküknek orvosa van szükségük, hogy *dr. Glasz Rezső* urhoz ne forduljanak, mert az a pénztár tagjait nem kezeli tovább.

A pénztár orvosai a következők:

Belyógyász:

Dr. Hahn Dezső, főorvos, rendel d. u. 2—3-ig. VII., Szövetség-utca 45. sz.

Szemorvos:

Dr. Fejér Gyula, rendel d. u. 2—3-ig. VI., Teréz-körút 32.

Nőgyógyász:

Dr. Singer Hugó, VI., Teréz-körút 43. sz., 1. emelet.

Gyermekorvos:

Dr. Kálmán Mór, rendel d. u. 3—4-ig. VI., Teréz-körút 37.

Fülorvos:

Dr. Guth S., rendel d. u. 3—4-ig. VI. ker., Teréz-körút 12. sz.

Bőrgyógyász és urológus:

Dr. Gari Dezső, rendel d. u. 3—4-ig. VII., Erzsébet-körút 30. sz.

Idegorvos:

Dr. Ferenczi Sándor, rendel d. u. 3—5-ig. VII., Erzsébet-körút 54. sz.

Fogorvosok:

Dr. Kohn Dániel, II., Fő-utca 7. sz.

Mező Péter, IV., Bécsi-utca 5. sz.

Dr. Kugel Mór, VI., Király-utca 13.

Dr. Gross Sándor, VII., Károly-körút 7.

Dr. Lusztig Zsigmond, VII., István-tér 9/b.

Dr. Róna, rendel hétköznap d. u. 2—4-ig

az I., II. és III. kerületben lakó járóbeteg

részére is.

A főváros kerületeiben lakó orvosok lakcíme és rendelési ideje (fekvőbetegek részére) hétköznapokon:

I. kerületben:

Dr. Szócs Elek, Rendel d. u. 2—3 óráig. Krisztina-tér 7. sz.

II. kerületben:

Dr. Róna, Rendel d. u. 2—4-ig. Fő-utca 79.
Dr. Steiner Károly, Rendel d. u. 2—3 óráig. Zsigmond-utca 5. sz.

III. kerületben:

Dr. Vajda Zsigmond, Rendel d. u. 2—3 óráig. Lajos-utca 124.

IV. kerületben:

Dr. Nothhaft Antal, Rendel d. u. 1—1/2 óráig. Bátya-utca 27.

VI. kerületben:

Dr. Ungár Imre, Rendel d. u. 2—3 óráig. Teréz-körút 30.

Dr. Kassay Imre, Rendel d. u. 2—3 óráig. Aradi-utca 16.

Dr. Bokor Mór, Rendel d. u. 2—3 óráig. Király-utca 98/a.

Dr. Löwenstein, Rendel d. u. 2—3 óráig. Lehel-utca 8/a.

VII. kerületben:

Dr. Varga Géza, Rendel d. u. 2—3 óráig. Király-utca 23.

Dr. Stössel, Rendel d. u. 2—3 óráig. Zuglói, Bosnyák-utca 26.

Dr. Marberger Sándor, Rendel d. u. 2—3 óráig. Damjanich-utca 23.

VIII. kerületben:

Dr. Szinassy József, Rendel d. u. 2—3 óráig. Mária-utca 20.

Dr. Bergsmann Ignác, Rendel d. u. 2—3 óráig. József-körút 55.

Dr. Fábry Ágoston, Rendel d. u. 2—3 óráig. Baross-utca 96.

IX. kerületben:

Dr. Fülöp J. Gyula, Rendel d. u. 2—3 óráig. Viola-utca 13. I. em.

Dr. Schulhof, Rendel d. u. 2—3 óráig. Üllői-ut 105.

Dr. Klein Márk, Rendel d. u. 2—3 óráig. Külső soroksári-ut 12/a.

EGYLETI ÜGYEK.

A szakegylet helyisége VII. ker., Óvoda-u. 9. sz. alatt van. Hivatalos órák minden kedd és péntek este fél 9—10-ig. Ugyanakkor történnek a befizetések is.

Elhelyezés d. e. 10—12-ig.

A központ irodája VII., Dob-utca 49. sz., II. em. 13. szám alatt van, havá intézendők az összes levelezések.

Azon vidéki tagok, akik oly helyiségben vannak, ahol nincs helyi csoport, tagsági járulékaikat egyenesen a központnak tartoznak fizetni s a beklendő tagsági díjakon felül 10 fillér melléklendő a tagsági bélyegeket elküldésére.

Mindennemű pénz és érték *Ferenczy Mihály*, a szakegylet pénztárnoka címére. VI., Dalszínház-u. 10. sz., II. em. alá küldendő.

Figyelmeztetés. Figyelmeztetjük a szakegylet tagjait, hogy a lakásváltoztatásukat egy levelező-lapon feltétlenül jelentsék be a központ irodájának, mert a szaklapot nem tudjuk nekik kézbesíteni.

Szaktársak!
Agitáljatok a „Népszava” napilap érdekében!

Felelős szerkesztő: **Kiss Béla**.
Kiadja: **Lapbizottság**.

Fachblatt der Barbier- und Friseurgehilfen Ungarns

Offizielles Organ des Fachvereins der Barbier- und Friseurgehilfen Ungarns.

Einladung.

Der Zentralaussschuß des **Fachvereins der ungarländischen Raseur- und Friseurgehilfen** beschloß, seine diesjährige

ORDENTLICHE GENERALVERSAMMLUNG

für 1. April l. J. (Ostermontag) in die Zentrale nach Budapest einzuberufen.

Die Tagesordnung hat der Zentralaussschuß vorläufig in folgenden Punkten festgesetzt:

1. Bericht der Vereinsleitung und Ertheilung des Absolutariums.
2. Wahl der neuen Vereinsleitung.
3. Feststellung eines Statuts bezüglich der Unterstützung im Falle der Arbeitslosigkeit, sowie der durchreisenden organisierten Kollegen.
4. Modifikation der Statuten.
5. Anfragen und Anträge.

Wir machen unsere sämtlichen Ortsgruppen darauf aufmerksam, im Sinne des § 9 der Statuten die Wahl der Delegierten gelegentlich ihrer Generalversammlung nicht zu unterlassen. Jene Ortsgruppen, die ihre Generalversammlung schon abgehalten haben, mögen ihre Delegierten gelegentlich einer speziell zu diesem Zwecke einberufenen Mitgliederversammlung wählen. Die Ortsgruppen haben die Namen ihrer Delegierten dem Zentralaussschuß (obige Adresse) unverzüglich mitzuteilen. Als legitimiert können nur jene Delegierte betrachtet werden, deren Namen von ihren Ortsgruppen im vorhin dem Zentralaussschuß bekanntgegeben wurden.

Im Sinne des § 14 der Statuten ist nach jeden 15 berechtigten Mitgliedern je ein Delegierter zu wählen. Wir machen die Kollegen besonders aufmerksam, ihre restlichen Gebühren umso bestimmter zu entrichten, zumal ihre Rechte bei der Generalversammlung so der Ortsgruppen, wie der Delegierten im Sinne des § 6 der Statuten nur dann ausüben können, wenn ihr Gebühren-Rückstand 3 Monate nicht übersteigt.

Anträge einzelner Mitglieder oder Ortsgruppen können bei der Generalversammlung nur dann verhandelt werden, wenn selbe im Sinne des § 12, Punkt 9 der Statuten 8 Tage vor der Generalversammlung schriftlich dem Zentralaussschuße eingereicht wurden.

Mit kollegialem Gruß

Der Zentralaussschuß.

Einladung

zu dem am 2. April l. Jahres in Budapest tagenden

Kongresse der ungarländischen Raseur- und Friseurgehilfen.

Tagesordnung:

1. Die Lage der Friseurgehilfen.
2. Agitation und Organisation.
3. Fachpresse und Unterstützungsfonds.
4. Lehrlingsfrage.
5. Die Frage der Ausdehnung der Rechte der Gewerkeorganisationen.

6. Wahl des Organisationskomitês.

7. Anträge.

An dem Kongresse können auch die Delegierten der Kollegen solcher Städte teilnehmen, in denen unser Fachverein noch keine organisierten Ortsgruppen hat. Solche Kollegen mögen ihre zu entsendenden Delegierten am besten gelegentlich einer Versammlung oder Beratung wählen.

Die Namen der Delegierten, respektive die auf ihre Wahl sich beziehenden Protokolle sind an die Redaktion des Fachblattes einzusenden.

Die Delegierten haben ihre Spesen aus eigenen oder aus den Mitteln ihrer Auftraggeber (Mandatare) gemeinschaftlich zu bestreiten.

Für Logis der Delegierten während des Kongresses sorgt die Organisation.

Das Organisationskomitê.

Die Entwicklung unserer Organisation.

Unsere Gewerbe ist vielleicht das Einzige, bei dem die Organisation so schwer von staten ging. In 5 Jahren harter Arbeit konnten wir kaum Etwas aufweisen und erst nur das Ende des Jahres 1905 konnten die Kollegen es begreifen, daß: die Kraft einzig und allein in einer strammen Organisation liegt.

Wenn wir nun die Ursachen im Grunde untersuchen, so werden wir gar bald zur Ueberzeugung gelangen, daß der Fehler nicht so sehr in unserem Verständniß, als vielmehr in der Natur unseres Gewerbes selbst liegt. Denn während bei anderen Branchen der Arbeitgeber seine Arbeiter bezahlt, sind wir darauf angewiesen — durch das dem Arbeitgeber zu Gute kommende Trinkgeldsystem zwei Drittel unseres Lohnes auf eine uns erniedrigende Weise zu verdienen, beziehungsweise entgegenzunehmen. Daß diese Art des Erwerbes uns ganz unmerklich zu kriechende Kreaturen macht, ist ganz selbstverständlich. Ja noch schlimmer; die grenzenlose Unterthänigkeit wird uns zur zweiten Natur. Und so leben die meisten Kollegen in der albernem Einbildung, daß wir Friseur die Verbesserung unserer Lage und die dazu führende Organisation gar nicht anstreben dürfen, ohne mit dem Wohlwollen unserer Kunden nicht in Konflikt gerathen zu müssen und unsere Lage nur noch verschlimmern.

Das ist von unseren Kollegen eine sehr irrige Auffassung. Denn wir sind mit demselben Rechte geboren und haben das Recht, dieselben Anforderungen an das Leben zu stellen, wie unsere anderen Arbeitergenossen. Und wenn diese sich eine menschliche Lage konnten erkämpfen, warum soll uns dieses Recht vorenthalten sein? Deshalb, Kollegen, hinweg mit aller albernem Voreingenommenheit zur Organisation für eine bessere Zukunft!

Wir dürften überhaupt keinen Vergleich aufstellen zwischen uns und den anderen, auf modernem Boden organisierten Arbeitergenossen, die weder Zeit noch Gelegenheit zum lernen und zur Bildung haben. Stellen wir lieber einen Vergleich zwischen uns und

unseren Provinzkollegen auf, die längst die Anhaltbarkeit ihrer Lage erkannt haben, aber auch, wie es ehrlichen Arbeitern geziemt, den Muth hatten, mit ihren Forderungen vor ihre Arbeitgeber hinzutreten und fast in allen Fällen eine Lohnverbesserung von 20—25% und die 12stündige Arbeitszeit erhielten. Diese Erfolge erzielten — zw. ohne Einstellung der Arbeit — die Kollegen in folgenden Städten: Temesvár, Miskolc, Hódmezővásárhely, Kecskémét, Kassa, Szombathely, Nagykanizsa, Pécs, Székesfehérvár, Szabadka und Zombor. Kürzere Arbeitszeit die Kollegen in Pancsova und theilweise in Szeged.

Diese Erfolge, glauben wir, könnten den Kollegen zur Ermutigung dienen. Es ist doch eine Schande, daß wir „Budapester“, die doch die beste Gelegenheit zur Organisation haben, weit hinter unseren Provinzkollegen zurückbleiben. Denn während in Temesvár der kleinste Lohn 26 Kronen mit und 78 Kronen ohne Verpflegung ist, zahlt man in Budapest ohne Alles höchstens 60—70 Kronen monatlich.

Aber nicht nur die Provinzkollegen der genannten Städte, sondern im ganzen ungarischen Tieflande und im Banat hat die Bewegung so große dimensionen angenommen, daß das Organisationskomitê sich veranlaßt sah, unser Fachorgan auch in deutscher Sprache erscheinen zu lassen, um dem längst geäußerten Wunsche unserer Kollegen deutscher Zunge Rechnung zu tragen und auch dadurch die Verbindung noch inniger zu gestalten.

Diesen berechtigten Wunsch unserer deutschen Kollegen haben wir mit der größten Bereitwilligkeit erfüllt und sind davon überzeugt, daß diese neueste Vorkehrungen unserer Organisation in den weitesten Kreisen aufs Beste aufgenommen und ihren Zweck nicht verfehlen wird.

Zum Schlusse fordern wir die hauptstädtischen Kollegen auf, ihre Kriecherei endlich einmal bei Seite zu werfen und wie es selbstbewußten Arbeitern geziemt, für die Verbesserung unserer Lage in die Schranken zu treten. Schließlich ist es doch eine Schande, daß die Provinzkollegen uns zuvorkommen, wo doch wir ihnen mit dem guten Beispiel vorangehen sollten. Aber auch der Leitung der Budapester Bewegung empfehlen wir obige Zeilen zur Beachtung, zumal Theils sie die Schuld an dem Niedergang der Lokalbewegung trägt. Aber all das läßt sich noch gut machen! Noch ist es nicht zu spät.

Kollegen, vorwärts!

Das Organisationskomitê.

Der herannahende Kongress.

In den ersten Apriltagen wird im Anschluß an die Delegierten-Generalversammlung unseres Fachvereines auch der Landeskongreß der ungarländischen Friseurgehilfen in Budapest tagen. Eine besondere Bedeutung muß diesem Kongresse schon dadurch beigemessen werden, da dies der erste Fall ist, daß die Delegierten ausländischer Schwesterorganisationen an unseren Berathungen theilnehmen werden.

Wer das Fachblatt mit Aufmerksamkeit

verfolgt, dem werden die Ursachen, die uns zur Einberufung eines Landeskongresses veranlassen, nicht unbekannt sein. Wir würden aber irr, würden wir uns dem Glauben hingeben, daß jene die einzigen Ursachen waren, welche die Einberufung des Kongresses notwendig machten. Nein. Jenen Ursachen liegen noch weit wichtigere, viel tiefer gravierende Motive zu Grunde. Bevor wir uns jedoch mit diesen eingehender befassen, greifen wir ein wenig zu einer anderen Frage über, die sozusagen die Lebensbedingung der Zukunft der Friseurgehilfen bildet.

Wie erwähnt, wird dem Kongreß die erste Delegierten-Versammlung des Fachvereines vorangehen, obwohl der Fachverein schon mehrere statutenmäßige Generalversammlungen hinter sich hat. Wir dürfen jedoch nicht vergessen, daß einer Generalversammlung nicht der statutenmäßige Verlauf einen moralischen Werth verleiht, sondern der wichtige Umstand, wer an ihren Beratungen Theil nimmt, in welchem Geleise sie verläuft und welche Erfolge ihren Beratungen entsproßen.

Wir bilden nämlich einen Landesverein, dessen Mitglieder nicht nur in der Hauptstadt, sondern im ganzen Lande zerstreut sind. Schon deshalb können die vorläufigen Generalversammlungen nicht schwer in die Waagschale fallen; zumal an ihnen nur die hauptstädtischen Mitglieder oder höchstens die Vertreter der in der nächsten Nähe sich befindlichen Ortsgruppen Theil nehmen. Schon aus diesem Grunde — obwohl wir dazu berechtigt gewesen wären — konnten wir eine so intensive Thätigkeit nicht entwickeln, wie hier der Ausbau einer lebenskräftigen Organisation erheischt. Es ist daher die erste Pflicht jeder einzelnen Ortsgruppe, sich an der Generalversammlung durch ihre Delegierten vertreten zu lassen, ihre Interessen durch sie zu wahren, uns aber Beistand zu leisten an der richtigen Arbeit, welche berufen sein wird, unserer Organisation eine felsenfester Basis zu geben.

Es ist eine allbekannte Thatsache, daß von einer ersten Bewegung nur dort die Rede sein kann, wo eine stramme Organisation vorhanden ist. Wenn wir nun die trostlose Lage der Friseurgehilfen dieses Landes ins Auge fassen und über das Geschehene nicht einfach zur Tagesordnung übergehen, sondern ihnen zu einem menschlichen, aufgekündeten Arbeitern würdigen Dasein verhelfen wollen, so ist es unsere elementarste Pflicht, der Bewegung eine feste Basis zu schaffen.

Den Grund eines Fachvereines oder Organisation bilden die Statuten. Ist dieser Grund ungesund, kann auf demselben kein fester Bau aufgeführt werden. Steht nun aber einmal schon das Gebäude und ist der Grund ungesund — bietet doch die vorgeschrittene moderne Technik Mittel, den versuchten Grund zu sterilisieren.

Der Grund unseres Fachvereines ist sehr ungesund; seine Statuten lassen viel zu wünschen übrig. Wollen wir den Grund entsuchen, so müssen wir ihn ganz reformieren, d. h. die Statuten modifizieren. Und haben wir unser Endziel, die gesellschaftliche und wirtschaftliche Befreiung der Friseurgehilfen erreicht, so wartet unser eine nicht geringere Aufgabe: *die Grundsteinlegung der Versicherung im Falle der Arbeitslosigkeit.* Ist es doch allzu bekannt, daß die Ursache des wirtschaftlichen

Niederganges der Arbeiter in der zeitweilig eintretenden Arbeitslosigkeit zu finden ist. Umsonst stehen wir jahrelang in Arbeit; eine Arbeitslosigkeit von einigen Wochen bringt uns so herab, als hätten wir niemals gearbeitet. Umsonst ringen wir die härtesten Kämpfe, umsonst fordern wir minimalen Lohn; wenn das Elend bei uns Einkehr hält, so werden mit einem Schlage die Resultate aller bisherigen Kämpfe zu Nichts!

Und unter den gegenwärtigen gesellschaftlichen und politischen Verhältnissen gibt es Niemand, der uns vor dieser schrecklichen Krankheit beschützen möchte. Wir müssen daher einen Modus finden, der Krankheit den Giftzahn zu nehmen. Und zwar gibt es dazu ein untrügliches Mittel: *Die Befestigung der Grundlage des Fonds der Unterstützung im Falle der Arbeitslosigkeit und an durchreisende Kollegen im Rahmen unseres Fachvereines.* Und das können wir nur so erreichen, wenn wir diesbezüglich ein Statut ins Leben rufen, der diesem Fonds eine feste Grundlage gibt und die Rechte der Mitglieder in dieser Richtung hin präzisiert und sichert.

Wenn wir die Wichtigkeit dieser Fragen erwägen, zu denen wir dann noch die nicht minder wichtige Frage der Arbeitsvermittlung in die Reihe der zu schöpfenden Institutionen in den Rahmen unseres Programms aufnehmen, dann erst werden wir uns gewahr, welche riesige Aufgabe die Delegierten der Generalversammlung unseres Fachvereines zu lösen haben. Und ist dies Alles geschehen, dann werden wir unverzüglich an die über das ganze Land sich erstreckende, definitive Ausbaue unserer Fachorganisation und der klassenbewußten Bewegung der Friseurgehilfen schreiten.

Der Hauptcharakterzug der klassenbewußten Bewegung besteht darin, daß sie im Bewußtsein der Lage der Arbeiterklasse zielbewußt der politischen, gesellschaftlichen und wirtschaftlichen Befreiung derselben zueilt.

Dem demnächst in der Hauptstadt zu tagenden Kongreß obliegt die Aufgabe, unsere Bewegung nicht nur in ein einheitliches Geleise, sondern auch zu vollem Klassenbewußtsein zu bringen. Die Kämpfe der Gesamtarbeiterschaft könnten uns schon belehren haben, daß die selbstbewußte Bewegung die einzige Waffe ist, mit welcher die körper- und seelentödtende Politik der Arbeiterausbeutung der Arbeitgeber wirksam bekämpft und der zur Vernichtung führende gesellschaftliche und wirtschaftliche Niedergang verhindert werden kann. Die Regelung der Arbeitszeit, der Sonntagsruhe, des Ausgangs, die Arbeit mit Verpflegung, die Lehrlingsfrage; lauter solche Fragen, die geeignet sind, unserer Bewegung eine materielle und moralische Grundlage zu schaffen.

Wir sind uns unserer Lage sehr bewußt. Wir wissen, daß dies das einzige Gewerbe ist, wo die ausbeuterische Politik der Arbeitgeber-Raffinerie wahre Orgien feiert. Wir sehen es zu gut, daß nur bei diesem Gewerbe ein barbarisches System der grenzenlosen Arbeitszeit herrscht, daß Tausende unserer Kollegen dadurch vorzeitig in ein „glücklicheres Jenseits“ befördert werden!...

Die pustende Maschine wird zum Stehen gebracht; sie muß geölt werden. Das lastzählende Vieh wird ausgeschirrt, um es sein Futter in Ruhe fressen zu lassen. Nur uns „gebildeten“ Friseurgehilfen gibt man

nicht so viel Zeit, um unser sauer verdientes „frugales“ Mahl in Ruhe verzehren zu können.

Wir sind Arbeiter; von unserer Arbeit leben wir, unsere Arbeit wird uns — nach Belieben unserer Arbeitgeber — mit einem Almosen „bezahlt“. Jawohl, mit einem Almosen! Wie viel Beschämendes, wie viel Erniedrigendes liegt in diesem Worte! Und wie lange dulden wir das noch? Die Apriltage mögen es beantworten.

Wir aber seien auf der Hut und bereiten uns vor zum Kampfe. Ausgerüstet mit klarem Blick, Wissen und Selbstbewußtsein ziehen wir ins Feld, um die Mittel zu erkämpfen, die zu einer schöneren, besseren und glücklicheren Zukunft führen.

Kollegen, seid bereit!

Ausland.

An die Friseurgehilfen-Verbände aller Länder!

Der vierte Kongreß der Friseurgehilfen Oesterreichs (Wien, 29. August 1905) beschloß, die Abhaltung einer internationalen Konferenz von Vertretern der auf dem Boden der modernen Arbeiterbewegung stehenden Landesorganisationen der Friseurgehilfen in die Wege zu leiten. In Ausführung dieses Beschlusses, dem die Zentralverbände in Deutschland, Frankreich, Oesterreich-Ungarn und der Schweiz beipflichteten, berufen wir die

internationale Konferenz

(im Anschluß an den internationalen Arbeiter- und Sozialistenkongreß) für

Montag, den 2. September 1907, in das Gewerkschaftshaus in Stuttgart

ein, mit folgender vorläufigen Tagesordnung:

1. Berichterstattung der Delegierten über die wirtschaftliche Lage der Friseurgehilfen in den einzelnen Ländern und den Stand der Organisationen.
2. Die Forderungen der Gehilfen an Arbeitgeber und an die Arbeitgeber.
3. Gegenseitigkeitsverträge.
4. Pflege und Ausgestaltung der internationalen Beziehungen, eventuell Errichtung eines internationalen Sekretariats.
5. Erledigung besonderer Anträge.

Wir laden hiemit alle Landesorganisationen der Friseurgehilfen zur Betheiligung an der Konferenz ein, mit dem Ersuchen, alsbald hierzu Stellung zu nehmen, wobei gleichzeitig die Beschickung des internationalen Arbeiter- und Sozialistenkongresses in Frage kommt. Aus Ländern, in denen eine Zentralorganisation der Gehilfen nicht besteht, ist die Betheiligung von Lokalvereinigungen an der Konferenz ebenfalls erwünscht. Jeder Organisation steht es frei, einen oder mehrere Delegierten zu entsenden; auch kann das Mandat einem Genossen, welcher über die Berufs-, Arbeits- und Organisationsverhältnisse gut informirt und als

Delegirter zum internationalen Kongreß gewählt ist, übertragen werden.

Anträge zur Konferenz sind bis 1. Juni dem Unterzeichneten bekannt zu geben, wie auch Namen und Adressen der gewählten Delegirten.

Auf zur internationalen Konferenz!

Mit brüderlichen Grüßen

Verein der

Raseur- und Friseurgehilfen Oesterreichs. Verband der Friseurgehilfen Deutschlands.

H. A. F. Etskorn,

Hamburg 19, Osterstraße 166.

Paris. Obschon der wöchentliche Ruhetag am 1. September v. J. in Kraft trat, will seine definitive Einführung nicht so glatt von statten gehen. Die Arbeitgeber möchten eben keine Arbeitgeber sein, wenn sie den Profitverlust nicht sofort erkannt hätten, der ihnen durch die gewissenhafte Durchführung des Gesetzes erwächst. Sie umgehen des Gesetz denn auch, wo es sich eben thun läßt und merkwürdigerweise werden sie von den Behörden in diesem ihrem Bestreben nach Thunlichkeit unterstützt. Den beim Arbeitsminister Viviani vorgeschprochenen Arbeiterdeputationen wurde alles Gute versprochen, doch blieb Alles schön beim Alten. Die Einführung des Ruhetages in den kleinen Kaufläden aller Branchen läßt noch sehr viel zu wünschen übrig. Am besten haben es in dieser Beziehung die Friseurgehilfen, indessen darf man dies nicht der Einsicht der Arbeitgeber zuschreiben. Im Interesse der Durchführung ist von den dabei direkt beteiligten resp. interessirten Organisationen von Arbeitern und Angestellten ein besonderes Propagandakomiteé eingesetzt worden, als dessen Sekretär der Genosse Luquet, Sekretär des Friseurgehilfenverbandes, bestimmt wurde.

Wegen der Einhaltung des Ruhetages in den Friseurgeschäften am 24. und 31. Dezember kam die Organisation der Pariser Friseurgehilfen mit dem Polizeipräsident in Konflikt. Die Geschäftsbesitzer hatten beim Präfekten die nöthigen Schritte gethan, damit die Friseur-Salons an diesen beiden Tagen nicht geschlossen werden brauchten und der Präfekt hatte dann, ohne die gesetzlich vorgeschriebene vorherige Befragung der Gehilfenorganisation, entschieden, daß dem Wunsche der Arbeitgeber entsprochen werde, unter der Bedingung, daß jeder Gehilfe einen Ruhetag von 24 Stunden per Woche habe. Dieser Entscheid bedeutete ein Zurückgreifen auf das System des Turnus der abwechselnden Ruhe. Hiergegen lehnten sich die Gehilfen auf; letztere hätten eingewilligt, daß der Ruhetag am Mittwoch oder Freitag gegeben werde, jedoch mit Schluß der Salons. Dem Delegirten Luquet und seinen Kollegen wurde versprochen, ihren Reklamationen Rechnung zu tragen. Dies geschah indessen nicht und am 22. Dezember erklärte der Präfekt den Delegirten der Gehilfen in Gegenwart der Arbeitgebervertreter, daß es bei seinem ersten Entschlusse bleibt und er nicht länger die Pession der Gehilfen ertragen wolle. Nach diesen Worten öffnete er die Thüre und die Delegirten der Gehilfen, wie auch die der Prinzipale, konnten gehen. Erstere wandten sich beschwerdeführend an den Arbeitsminister, indessen ohne Erfolg. Das Syndikat hat nun eine Umfrage ver-

anlaßt, um festzustellen, wie vielen Gehilfen dadurch der Ruhetag entzogen wurde.

Marseille. Hier haben die Gehilfen Schwierigkeiten bei der Einführung des Ruhetages zu überwinden. Die Behörden zeigen sich sehr nachlässig, um gegen die das Gesetz umgehenden Prinzipale vorzugehen.

Versailles. Hier fand eine Manifestation der Gehilfen derjenigen Geschäfte statt, welche nicht geschlossen waren; eine bedeutende Anzahl von Prinzipalen schloß sich dem Zuge, der 110 Personen umfaßte, an. Die Polizei störte natürlich den Zug und verhaftete schließlich sechs Arbeiter und zwei Prinzipale, die aber bald wieder freigelassen wurden. — Hier in Versailles sind von 67 arbeitenden Gehilfen 51 organisiert.

Paris. Das monatlich erscheinende Organ der Syndikatskammer der Pariser Friseure (Prinzipale), welches den sonderbaren Titel „Der Kongreß der Friseure“ führt, veröffentlichte kürzlich einen Artikel mit dem Eingeständniß, daß es kein besseres Mittel gebe, um seitens des Publikums die Bezahlung höherer Preise zu erzielen, als die „Beseitigung der Trinkgelder“ zu proklamieren, und zwar durch das Aushängen eines Plakates in den Salons mit dem Texte: „Das Trinkgeld ist absolut untersagt“. In dem Artikel heißt es noch weiter, daß hierdurch die so schwierige Frage der Erhöhung der Arbeitspreise erhöht würde, denn ein Jeder könne dann, je nach seinem Stadtviertel und seiner Kundschaft, seine Preise erhöhen. Das Gehilfenorgan erklärte sich mit diesem Vorschlage einverstanden, aber unter der Bedingung, daß auch gleichzeitig eine Reduktion der Arbeitsstunden eintrete, gemäß dem in Saint-Etienne gefaßten Beschlusse, auf wöchentlich 60 Stunden beschränkt würden, die Beköstigung beim Prinzipal beseitigt und ein Minimallohn eingeführt werde.

Aus der Provinz.

Székesfehérvár. Aus dieser Stadt schreibt man uns: Es gibt hier eine, auf den ehrsam Namen Frau Josef Wild hörende Dame, die nebenechtlich Inhaberin einer Barbierstube ist. Ihre Arbeiter gelten ihr weniger als ihr Köter, dem alles Gute zu Theil wird, während sie ihre Arbeiter in einer erbärmlichen, mit pestilenzialem Geruche erfüllten sanitätswidrigen Hühle schlafen läßt und mit ungenießbarem Spüllicht traktirt. In Folge dessen sind unter ihren Arbeitern schon wiederholt Vergiftungsfälle vorgekommen. Einem ihrer Arbeiter gegenüber, der für seine ehrliche Arbeit auch anständigen Lohn forderte, nahm die Dame besonders geistreiche Stellung. Der Blaustumpf beantwortete die gerechte Forderung unseres Kollegen dahin, er möge sich mit dem bisherigen begnügen, zumal sie so einem Kleinen (der betreffende Kollege hat nämlich das Pech, von kleiner Statur zu sein) nicht mehr zahlt. Dessen ungeachtet aber verrichtete dieser „Kleine“ dieselbe Arbeit und so gut, wie ein noch so „Großer“ seiner Kollegen. Unsere Dame aber ist eine Betschwester und wir möchten uns daher die bescheidene Frage erlauben: Betet Ihre Frömmigkeit wohl täglich ihren „Vater unser?“ Dort ist nämlich unseres Wissens nach vom täglichen Brot die Rede, vom Brote daher, die Ihre Frömmigkeit höchst eigenhändig gar nicht verdient, sondern es sich von dem so „kleinen“ Kollegen ver-

dienen läßt. Wir empfehlen Ihrer Frömmigkeit, ihre Barbierstube gegen eine Kirche, ihre Arbeiter aber gegen einen Rosenkranz zu vertauschen. Diese werden wohl keinen anständigen Arbeitslohn fordern, aber auch Ihrer Frömmigkeit werden aus diesem Geschäfte die Krue nicht fett werden. Unsere Fehérvärer Kollegen haben die Hühle der modernen Genoveva einfach boykottirt und es wird sich wohl sehr bald entscheiden, wer stärker ist: der Rosenkranz oder die Arbeit? Wir ersuchen unsere dortigen Genossen, die Hühle der modernen Genoveva zu meiden!

Nagybeskerek. Am 24. Januar l. J. wurde die Nagybeskerek Ortsgruppe von den dortigen Kollegen konstituiert. Von den dort konditionirenden Kollegen sind 42 der Organisation beigetreten. Daß die Nagybeskerek Kollegen endlich zum Selbstbewußtsein erwacht sind, kann Niemand Wunder nehmen, ist doch die Lage dieser Kollegen sozusagen die elendeste im ganzen Lande. Der höchste Monatslohn beträgt 10—12 Kr., doch kommen Monatslöhne von 2—4 Kronen auch häufig genug vor.

Kann man sich eine größere Ausbeutung auch nur denken? Soll man glauben, daß man im XX. Jahrhundert einen Menschen, der sein Gewerbe durch 3—4 Jahre hindurch, häufig unter den größten Entbehrungen, erlernt, täglich 16—18 Stunden lang arbeiten, ja abhetzen läßt — für 4, sage vier Kronen Schundlohn monatlich? Unglaublich, aber leider wahr. Und als diese abgehetzten weißen Sklaven sich organisieren, um diese beschämenden Zustände zu beheben, trifft sich ein Individuum, das diese unhaltbaren Zustände zu Gunsten seines eigenen Säckels gehörig ausnützt.

Und dieses gewissenlose Individuum ist der Nagybeskerek Barbiermeister Svetozar Kircsanky, der, als er erfuhr, daß die Kollegen sich organisieren, als Mentor unter ihnen erschien und zwei Wochen später sogar unter ihren Namen eine Unterhaltung arrangirte. Anlässlich dieser Unterhaltung unterließ es Herr Kircsanky nicht, sämtliche Geistliche und die sogenannte Intelligenz zu Gunsten der Kollegen anzupumpen, nur um die für die Karten und unter sonstigen Titeln zusammengefochtenen Gelder in die eigene Tasche wandern zu lassen und dann den Kollegen Valet zu sagen. Die Nagybeskerek Intelligenz aber wiegt sich in dem seligen Glauben, daß sie mit Hilfe des Herrn Kircsanky die Sozialpolitik glücklich gelöst hat.

Das pflegt das Ende des Liedes zu sein überall, wo die Kollegen sich mit ihren Ausbeutern verbünden. Unter Hinweis auf diesen Fall, warnen wir die Kollegen vor solchen Eindringlingen und empfehlen, Hand in Hand mit der Gesamtarbeiterschaft zu handeln, da ihre Bemühungen nur mit deren Unterstützung von Erfolg gekrönt sein kann.

Temesvár. In unserer vorigen Nummer nahmen wir in Kürze Notiz von der Bewegung, die unsere Temesvárer Kollegen belohns Verbesserung des Arbeitslohnes und Verkürzung der Arbeitszeit eingeleitet haben.

Die Bewegung kostete einen harten Kampf, doch war sie von Erfolg gekrönt. Die Arbeitgeber gaben nach und akzeptirten bei der am 14. Januar abgehaltenen Ausgleichsverhandlung die Forderungen unserer Kollegen und die Arbeitgeber der Innern Stadt und der Vorstadt Fabrik unterzeichneten

noch an demselben Tage den bei der Gewerkekammer geschlossenen Vertrag. Mehrere Meister der Josef- und Elisabethstadt zögerten, den Vertrag zu unterschreiben; besonders ein auf den Namen Ladislaus Simon hörender Meister scheute entsetzlich vor diesem Akte zurück und bei der in dieser Angelegenheit abgehaltenen Konferenz der Meister forderte er die Zurückziehung der schon akzeptierten Forderungen und die Einleitung neuer Unterhandlungen mit unseren Kollegen. Mit diesem niederträchtigen Antrage erreicht Herr Simon, daß Josef Haller, der seit 15 Jahren die Präsidentenstelle der Temesvári Korporation innehatte, seine Demission gab und erklärte, daß im Falle man mit solchen Niederträchtigkeiten die Gehilfen in den Streik treiben würde, er selbst an ihre Spitze treten und den Streik durchführen wird. (Wir empfehlen die Anständigkeit des Herrn Haller allen Präsidenten zum Beispiel.) Diese für wahr männliche Erklärung wirkte erntührend auf die Meister und so kam es, daß sie, vier Meister, namens Ladislaus Simon, Heinrich Birkenhauer, Konstantin Dironka und Josef Brückler ausgenommen, 92 an der Zahl, am 25. Januar den Vertrag unterschrieben und somit sämtliche Forderungen akzeptierten.

Am 25. Januar, 6 Uhr Abends hatte genanntes vierblättriges Kleeblatt den Vertrag unterfertigen sollen; nachdem dies aber nicht geschah, stellten sämtliche bei ihnen in Arbeit gestandenen Kollegen am 26. Januar, 9 Uhr Früh, die Arbeit ein. Die Gesamtarbeiterschaft aber verhängte den Boykott über die vier Geschäfte. Sobald dann die Boykottirung in dem in Temesvár erscheinenden „Volkswille“ erschien, liefen die Meister Dironka und Brückler über Kopf und Hals sofort den Vertrag zu unterschreiben, worauf unsere Kollegen die Arbeit wieder aufnehmen. So blieb nur die Bude des L. Simon und des H. Birkenhauer boykottiert, womit sich der vom Profit angeeiferte Herr L. Simon nicht abfinden konnte. Er setzte alle Hebel in Bewegung, um die Sistierung seiner Boykottirung durchzuführen, selbst beim Redaktör des „Volkswille“, unserem Genossen Freund versuchte er sein Glück, der ihn jedoch mit seinem Anliegen an das Organisationskomité adressierte. Herr Simon einsehend, daß er mit Bitten und Betteln nichts ausrichtet, entschloß sich zu einem verwegenen Unternehmen. Er suchte Genossen Freund in seiner Wohnung auf und erklärte sich bereit zu einem Opfer von 50—60 Kronen, wenn er (Genosse Freund) es durchsetzt, daß er seine Bude nur um eine halbe Stunde früher öffnen könne. Genosse Freund gab ihm etwas deutlich zu fühlen, daß er nicht Polónyi heiße und ließ Herrn Simon in kurzem Wege auf die Straße setzen.

Herr Simon einsehend, daß er auf keinen grünen Zweig kommt, wendete sich — jetzt aber in Begleitung seiner 65jährigen Mutter — wieder an das Organisationskomité, wo beiden trotz allem Bitten und Betteln zu verstehen gegeben wurde, daß man von dem Inhalte des Vertrages nicht um eine Haar breit abweicht. Auf diesen Bescheid erbat

sich Herr Simon 3 Tage Bedenkzeit, die ihm auch gewährt wurde.

Unsere wackeren Temesvári Kollegen haben brav gekämpft, wie es sich für selbstbewußte Arbeiter geziemt. Mögen sie eingedenk dessen jedoch die Sache nicht an sich bewenden lassen, sondern die Einhaltung der Vereinbarung auch männlich fordern bei jeder Gelegenheit, ansonsten der Sieg nur auf dem Papier bleibt, wie es unseren Kollegen in Budapest ergangen ist. Nicht nur erkämpfen, sondern den eroberten Platz auch behaupten. Das ist ein Punkt, der volle Aufmerksamkeit und Geistesgegenwart erheischt. Kollegen, seid vorsichtig, handelt männlich!...

Pancsova. Auch die Pancsovaer Kollegen sind ernstlich ans Werk gegangen, indem sie der Organisation beigetreten sind. Schon nach kurzem Bestand erkämpften sie sich die kürzere Arbeitszeit, indem sie mit Ausnahme der Samstags um 1/27 öffnen und um 1/28 Uhr sperren.

Diese Errungenschaft war die die Feuerprobe unserer wackeren Pancsovaer Kollegen, und gerade weil sie männlich ihren Forderungen Geltung verschaffen konnten und sich nicht mehr zu Grunde hetzen lassen wollen, sinnen die dortigen Krauterer nach Rache, indem sie die jetzigen Kollegen sukzessive entlassen und mit anderen, unorganisierten ersetzen wollen. Dieser Plan wird diesen Herren wohl kaum gelingen, denn wenn sie die Aussperre versuchen, wird die dortige Gesamtarbeiterschaft sie zur Einhaltung der Vereinbarung zu zwingen wissen, indem sie die Boykottirung der betreffenden vertragsbrüchigen Buden durchsetzen wird. Aber noch ein Malheur kann den Pancsovaer Krautern passieren. Unsere Kollegen sind in dieser Gegend fast überall organisirt und so werden sich Streikbrecher kaum finden.

Gestützt auf diese Thatsachen, mögen unsere Kollegen recht standhaft bleiben, wie sie es bisher gewesen und sollen unter keinerlei Umständen das Joch wieder aufnehmen. Von den Errungenschaften darf dort auch nicht das Geringste eingebüßt werden.

Kollegen, Friseurgehilfen, meidet Pancsova, denn der Sieg der Pancsovaer Kollegen ist der Sieg der Gesamtheit!

Vereinsnachrichten.

Der Fachverein der ungarländischen Raseur- und Friseurgehilfen befindet sich: VII., Övoda-utca Nr. 9. Amtsstunden jeden Dienstag und Freitag Abend von 1/29—10 Uhr. — Einzahlungen dortselbst während den Amtsstunden.

Arbeitsvermittlung täglich von 10 bis 12 Uhr Vormittags.

Die **Zentrale** befindet sich VII., Dob-utca Nr. 49, II. Stock 13, wohin sämtliche Korrespondenzen zu adressieren sind. Jene Mitglieder, die in solchen Orten konditionieren, in welchen der Fachverein keine Ortsgruppen hat, haben ihre Mitgliedsgebühren unmittelbar an die Zentrale einzusenden. Solche Mitglieder haben außer

ihren Gebühren weitere 10 Heller als Portospesen für die ihnen zuzusendenden Quittungsmarken beizulegen.

Gold- und sonstige Werthsendungen sind an den Säckelwarth des Fachvereines, Michael Ferenczy, VI., Dalszinbáz-utca 10, zu richten.

Achtung! Die Mitglieder des Fachvereines werden ersucht, etwaige Wohnungsveränderungen unverzüglich der Zentrale anzuzeigen, damit die Zustellung des Fachblattes keine Verzögerung oder Unterbrechung erleide.

Für die Rubrik verantwortlich: **Johann Deffert.**

DÓSA NÉPE

(NOVELLÁK)

Irta: **Naszódi Zsigmond.**

Előszóval ellátta: **Csizmadia Sándor.**

Csizmadia elvtárs többek közt a következőket írja a mű előszavában:

E néhány szó megírásával én egy ígéretet váltok be, melyet magának elhalt barátomnak tettem: e könyv kiadásával (melynek címét még maga Naszódi határozta meg) pártunk kezeletlen kötelességet teljesít a buzzogó barcos iránt, kinek kezéből már kiullott a fegyver, valamint hasznos munkát végez ügyünk érdekében is, mert ezek a novellák nemcsak szépirodalmi művek, hanem egyáltalán lázadásra hívó kiáltványok is... Milyen sajnálhatjuk és fájálhatjuk, hogy ilyen fiatalon hullott ki kezéből a toll, amikor munkáját alighogy megkezdte. Ez a szomorú körülmény azonban csak annál inkább ösztönözhet bennünket arra, hogy ami keveset ránk hagyott, azt nagy — értékéhez méltóan megbeesüljünk.

**Ára füzve 1 kor. 20 fill.,
kötve 1 korona 80 fillér.**

Megrendelhető:

A NÉPSZAVA könyvkereskedésében
Budapest, VII., Nyár-utca 1. szám.

Legujabb! Most jelent meg!

**Be a szövetségzetbe!
Szervezzük a fogyasztást!**

Minden elvtárs, aki a szövetzeti mozgalom iránt érdeklődik, vegye meg e kis füzetet, melyben igen sok hasznos tudnivalót találhat.

Ára 4 fillér.

Kapható a „NÉPSZAVA“ könyvkereskedésében,
VII., Nyár-utca 1. szám.

Eredeti CLAUBERG-borotvák **ÁNGYÁN BÉLÁNÁL** kaphatók.
Darabja 3 korona 60 fillér és 4 korona.

Segéd urak figyelmébe! Van szerencsém b. tudomásukra adni, hogy VII., Akácfa-utca 10. sz. alatt

fodrászkabát-üzletet

nyitottam. Eddig is, mint több elsőrendű czég szállítója, sok évi tapasztalatom abba a kellemes helyzetbe hozott, hogy nálam az összes segéd urak kifogástalan jóminőségű és elegáns szabásu kabátot kaphatnak, mely kizárólag saját készítményem. — Méretvétel végett házhoz jörek. — Vidéki megrendelésnél elég az uj hossza és mellbőség (körben mérve) megjelölése. Minden nálam vásárolt kabát után 2%-ot adok a szervezet ellentállási alapja javára. — Árak: 3 korona 60 fillértől feljebb.

Magamat becses jóindulatukba ajánlom, teljes tisztelettel
 GRÜNHUT ÖDÖN, szabómester.

ÁNGYÁN BÉLA

fodrászati műszer-, illatszert- és piperecikkek raktára
 Budapest, VIII., József-körut 9. (Bazár-udvar.)

Ajánlja dusan felszerelt raktárát az összes fodrászati kellékekben. Fodrászkabátok nagy választékban darabja 3.60 kor. Mintákat, valamint képes árjegyzéket bárkinek szívesen megküldi.

A világ legjobb borotvája az eredeti CLAUBERG-BOROTVA, darabja 3.60 és 4 korona.

Tisztelettel értesitem a t. fodrász urakat, hogy Rottenbiller-utcazi üzletemet megnagyobbítás végett

Erzsébet-körut 24. szám alá

helyeztem át. — Raktáron tartok mindennemű aczélárukat és összes fodrászati czikkeket, csakis elsőrendű gyártmányu angol, svéd borotvákat, valódi francia és amerikai hajvágó gépeket, ollókat, fenőszijjakat, stb.

Meghívom a t. fodrász urakat dusan berendezett üzletem megtekintésére és kérem eddig irántam tanúsított szíves jóindulatukban tovább is részesíteni. Beecses pártfogásukat kérve teljes tisztelettel

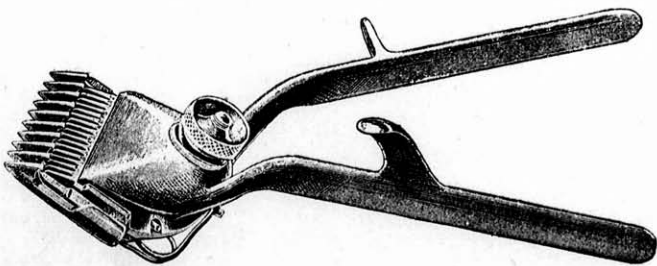
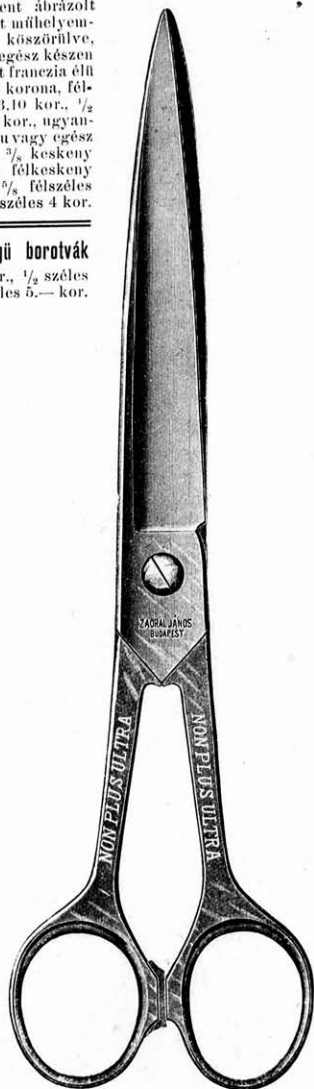
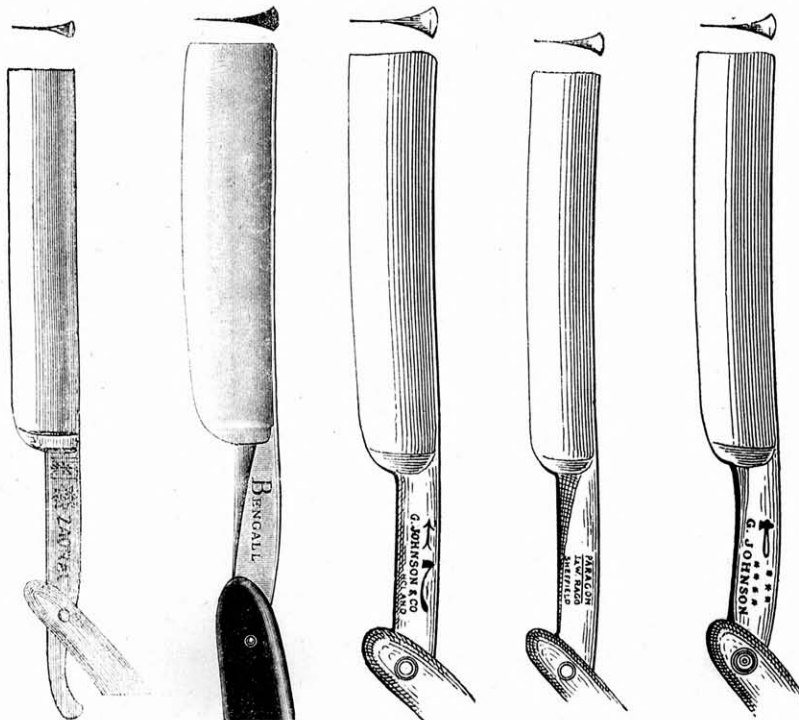
DRESZMANN KÁROLY.

Az összes lent ábrázolt borotvák saját műhelyemben vannak készörülve, használathoz egész készen feve, drbként franciaia éllü $\frac{1}{4}$ keskeny 3 korona, félkeskeny $\frac{1}{4}$ 3,10 kor., $\frac{1}{2}$ széles $\frac{1}{4}$ 3,40 kor., ugyanazok félhomoru vagy egész homoru éllel $\frac{3}{4}$ keskeny 3,20 kor., $\frac{1}{4}$ félkeskeny 3,40 korona, $\frac{1}{4}$ félshéles 3,60 kor., $\frac{1}{8}$ széles 4 kor.

Paragon jellegü borotvák keskeny 4 kor., $\frac{1}{2}$ széles 4,40, egész széles 5.— kor.

Eredeti „ROXO“ borotvák.

KOHINOR

a legújabb haj- és szakállvágó-gép mint hajvágó 1, 5 és 7 $\frac{1}{16}$ m. vágásra, szabályozható fésűvel 8.— kor., ugyanaz kisebb kivitelben mint a legrövidebb szakállvágó 00 6.— kor., a legjobbnak elismert „JUVEL“ hajvágó-gép 3 és 7 $\frac{1}{16}$ m. vágásra 8 kor., 3, 7 és 10 $\frac{1}{16}$ m. 9.— kor., „Juvel“ mint szakállvágó $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{16}$ m. vágásra 7.— kor. Franciaia Barigneud 3 és 7 $\frac{1}{16}$ m. vágásra 6.— kor., 3, 7 és 10 $\frac{1}{16}$ m. 7.— kor., szakállvágó $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{16}$ m. vagy 0 $\frac{1}{16}$ m. 5 kor.

Első magyar villanyerőre berendezett borotva homoru közörü-műhely és saját gyártmányu aczéllírúk raktára. Gyári raktár a legjobb angol, német, franciaia és svéd aczéllírúkban. — Szabatalnak tulajilonosa, magyar kir., franciaia, német birodalmi mintavél-jegy és osztrák szabatalom. — Képes árjegyzékkel kintnatra ingyen és bérmentve szolgálók. — Kintn-televe az 1900. párisi világkiállitison ezüst éremmel.

Mulön a tisztelt veövömet az ujonnan berendezett, VIII., Baross-uteza 1. és Üllöi-ut 4. szám alatti üzletimre és kintnféle ezikkekbekben megnagyobbított raktáram megtekintése végett felhivom, becses jóindulataiba magamat ajánlva, marulok kiváló tisztelettel

ZORAAL JÁNOS.